

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 024267 20 Uvp
Banjaluka, 08.07.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sudija Strahinje Ćurkovića predsjednika vijeća, Edine Čupeljić i Smiljane Mrše, članova vijeća, uz sudjelovanje Nataše Božić zapisničara, u upravnom sporu po tužbi J.M. iz B. (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja broj ... od 21.01.2019. godine, tuženog Ministarstva, u predmetu utvrđivanja svojstva ratnog vojnog invalida i prava na ličnu invalidninu, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjoj Luci broj 11 0 U 024267 19 U od 29.01.2020. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 08.07.2022. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjoj Luci broj 11 0 U 024267 19 U od 29.01.2020. godine se preinačava, tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je kao neosnovana tužba protiv uvodno označenog akta tuženog, kojim je u ponovnom postupku revizije, a u izvršenju presude Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 0 U 016824 16 Uvp od 26.12.2018. godine, ukinuto rješenje Odjeljenja za boračko-invalidsku zaštitu Grada B. broj ... od 19.09.2008. godine, te riješeno tako da se tužiocu priznaje svojstvo ratnog vojnog invalida (RVI) VIII kategorije sa 40% vojnog invaliditeta po osnovu bolesti ispoljene pod okolnostima vršenja vojne dužnosti u ratu kao pripadnik OS VRS, sa pravom na ličnu invalidninu u mjesečnom iznosu 9% od osnovice.

Odbijanje tužbe obrazloženo je stavom suda da je osporenim aktom donesenim u izvršenju presude Vrhovnog suda RS broj 11 0 U 016824 16 Uvp od 26.12.2018. godine postupljeno u skladu sa datim uputama, pa da ne stoje navodi tužbe o njegovoj nezakovitosti. Stoji primjedba tužioca da osporeni akt ne sadrži početak primjene priznatog prava, ali imajući u vidu odredbu člana 254. stav 2. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 13/02-66/18, u daljem tekstu: ZOUP) znači da prava tužiocu utvrđena osporenim aktom mogu da teku samo ubuduće, odnosno od prvog narednog dana mjeseca od donošenja osporenog akta, u konkretnom slučaju od 01.02.2019. godine, a nikako unazad jer ukidanje ima dejstvo samo za ubuduće i ne dira u nastale pravne posljedice. Zbog navedenog ovaj propust sud ne nalazi od uticaja na zakonitost osporenog akta pa tužbu odbija kao neosnovanu a na osnovu odredbe člana 31. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS).

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude tužilac ponavlja navode obrazloženja pobijane presude i ukazuje da osporeni akt, a s obzirom da u istom nije navedeno i nije određeno od kada teku prava utvrđena tim rješenjem, ne proizvodi pravne posljedice ni u momentu donošenja a ni u budućnosti što ukazuje na njegovu nezakonitost. Prema tome iako se tuženi poziva na navedenu presudu Vrhovnog suda RS od 26.12.2018. godine, pogrešno postupa jer ni u dispozitivu a ni u obrazloženju rješenja ne navodi od kada mu teku prava utvrđena novodonesenim rješenjem kojim mu se utvrđuje svojstvo RVI VIII kategorije sa 40% vojnog invaliditeta. Iz tog razloga smatra da nižestepeni sud nije mogao zaključiti da takav propust ne utiče na zakonitost osporenog akta zbog čega je i dalje ova upravna stvar ostala suštinski neriješena, jer ni osporenim aktom a time ni pobijanom presudom nije ispoštovana presuda Vrhovnog suda RS u smislu datih uputstava od strane tog suda. Predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda „poništi“.

U odgovoru na zahtjev tuženi navodi da su svi navodi tužioca već cijenjeni od strane tuženog u osporenom aktu, a isto tako i od strane nižestepenog suda povodom pokrenutog upravnog spora. Predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev, te ostale priloge u spisima predmeta na osnovu odredbe člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Osporeni akt donesen je u izvršenju presude Vrhovnog suda RS od 26.12.2018. godine, kojim je ukinuto rješenje Odjeljenja za boračko-invalidsku zaštitu Grada B. broj ... od 19.09.2008. godine, te riješeno tako da se tužiocu priznaje svojstvo RVI VIII kategorije sa 40% vojnog invaliditeta po osnovu bolesti ispoljene pod okolnostima vršenja vojne dužnosti u ratu kao pripadnik OS VRS, sa pravom na ličnu invalidninu u mjesečnom iznosu 9% od osnovice. U toj presudi je između ostalog navedeno da je nalaz i mišljenje drugostepene ljekarske komisije broj 358/15 od 27.05.2015. godine dat u skladu sa članom 5. stav 2. i 5. Pravilnika o radu ljekarskih komisija („Službeni glasnik RS“ broj: 100/12) te da čini valjan pravni osnov za činjenično utvrđenje u ovoj upravnoj stvari o stepenu oštećenja organizma tužioca. U tom pravcu to utvrđenje prihvaćeno je kao valjano i da je tužiocu pravilno utvrđeno svojstvo RVI IV kategorije sa 80% vojnog invaliditeta sa pravom na ličnu invalidninu i dopunsko materijalno obezbjeđenje u pripadajućem procentu.

Međutim, sud je našao spornim primjenu zakona jer je osporeni akt donesen na osnovu odredbe člana 96. stav 1. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca odbrambeno otadžbinskog rata Republike Srpske („Službeni glasnik RS“ broj 55/07 – prečišćeni tekst, 59/08 i 118/09, u daljem tekstu: Zakon o pravima boraca iz 2007. godine). Odredbom člana 27. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravima boraca iz 2007. godine („Službeni glasnik RS“ broj: 59/08) izmijenjena je odredba člana 96. stav 1. osnovnog teksta toga zakona, zbog čega se u konkretnom slučaju nije moglo poništiti prvostepeno rješenje već da ga je tuženi mogao samo ukinuti, jer ukidanjem prvostepenog rješenja shodno odredbi člana 254. stav 2. ZOUP ne poništavaju se pravne posljedice koje je to rješenje proizvelo ali se onemogućava dalje proizvođenje pravnih posljedica tog rješenja.

Shodno navedenoj uputi, a i shodno odredbi člana 254. stav 2. ZOUP tuženi je imao obavezu donošenja novog rješenja kojim će ispoštovati stav Vrhovnog suda RS u odnosu na pravilnu primjenu materijalnog prava i određivanja početka ostvarivanja prava tužioca. Osporenim aktom je djelimično postupljeno po uputama Vrhovnog suda RS, jer je istim ukinuto prvostepeno rješenje od 19.09.2008. godine i riješeno tako da se tužiocu utvrđuje

svojestvo RVI VIII kategorije sa 40% vojnog invaliditeta po osnovu oboljenja ispoljenog u toku učešća u Vojsci RS i pravo na ličnu invalidninu u pripadajućem procentu od osnovice. Međutim, u dispozitivu tog rješenja propušteno je da se navede od kada teku ta novoutvrđena prava, a o tome nema nikakvih navoda ni u obrazloženju tog rješenja, pa tužilac osnovano ukazuje da je i dalje ostalo neodređeno od kada teku novoutvrđena prava. S obzirom da se radi o pravu na ličnu invalidninu koje se ostvaruje u isplati pripadajućeg novčanog iznosa, to u situaciji kada je došlo do promjene obima pripadajućih prava, bilo umanjenja ili povećanja, neophodno je da se u dispozitivu rješenja navede od kada teku ta prava, odnosno od kada se određuje isplata novog iznosa invalidnine. Ovo posebno jer je osporenim aktom konačno riješeno o statusu tužioca i to potvrđeno od strane suda.

Prema navedenom dispozitivu osporenog akta nije određen niti je istim riješeno o predmetu postupka u cjelini, pa proizlazi da nije sačinjen u skladu sa odredbom člana 196. stav 1. i 2. ZOUP, koji propust tuženog predstavlja povredu pravila postupka, koja je iz navedenih razloga od uticaja na rješenje stvari. Pogrešan je stav nižestepenog suda da takav propust nije razlog za njegovu nezakonitost.

Iz navedenih razloga, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi ostvareni su razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za njeno vanredno preispitivanje uvažava, na osnovu odredaba člana 40. stav 1. i 2. tog zakona, pobijana presuda preinačava tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava, jer su ostvareni razlozi iz odredaba člana 10. tačke 2. i 4. ZUS.

Zapisničar
Nataša Božić

Predsjednik vijeća
Strahinja Ćurković

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić